

Dyskretny pomiar ryzyka

Wojciech Skórski, Paweł Szostysek

20 Kwiecień 2009

Spis treści

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Czym jest ryzyko

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Ryzyko – możliwość nie uzyskania spodziewanych efektów, czyli nie uzyskania spodziewanej stopy zwrotu na skutek zmienności i nieprzewidywalności poziomu strumieni pieniężnych w kolejnych okresach.

Zmienność strumieni pieniężnych firmy A oraz B

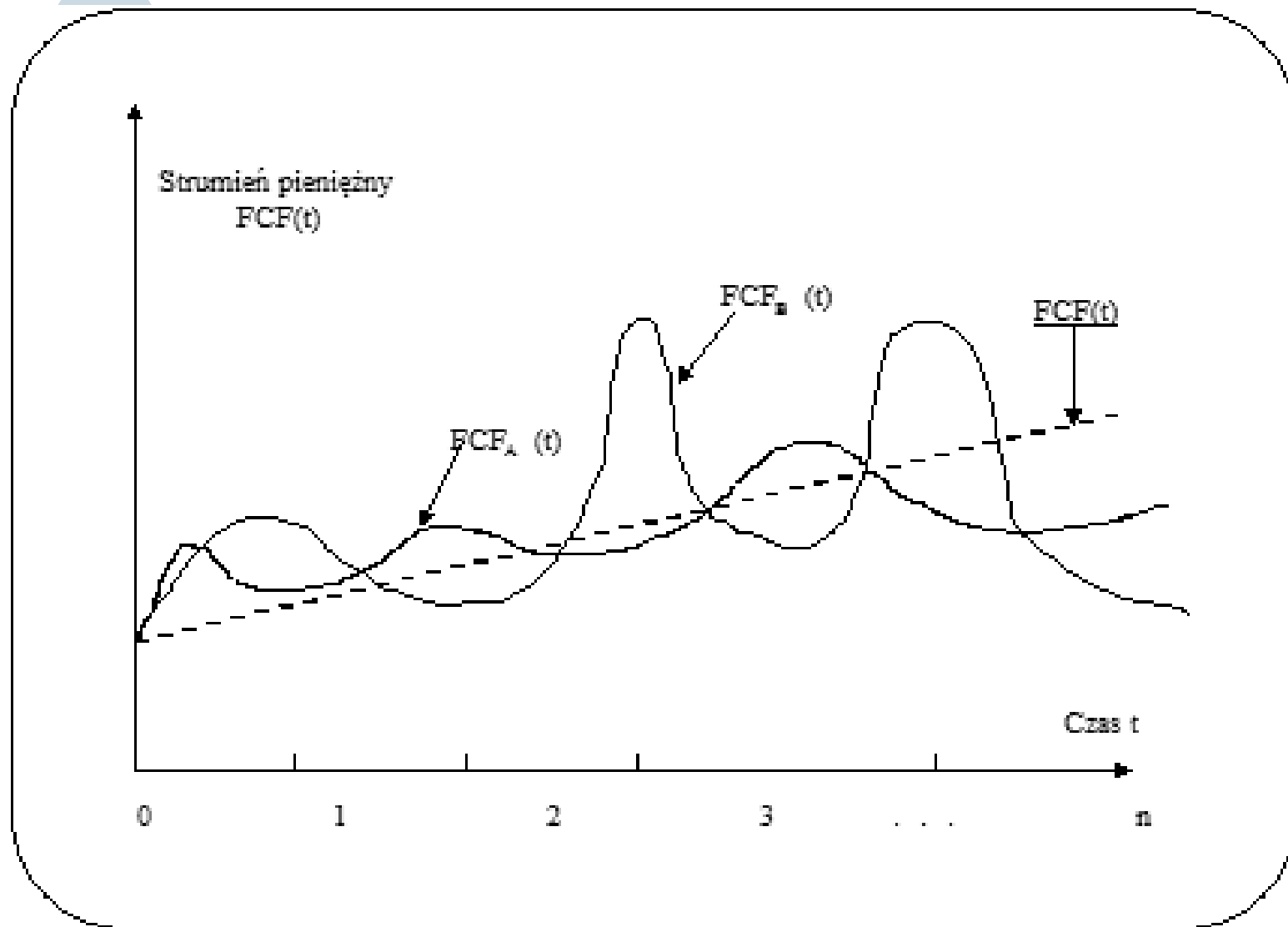
Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Pomiar ryzyka

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Cel: skuteczne zarządzanie ryzykiem w celu stabilizacji zysków i minimalizacji możliwości bankructwa.

Grupy miar:

- ✓ miary zmienności (wariancja, odchylenie standardowe)
- ✓ miary wrażliwości (współczynnik β , średni okres trwania długu, stopień dźwigni operacyjnej i finansowej)
- ✓ miary zagrożenia (wartość narażona na ryzyko - Value at Risk)

Idea dyskretnego pomiaru ryzyka

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

- ✓ A: firmy o wysokiej kondycji finansowej
- ✓ B: firmy o średniej kondycji finansowej
- ✓ C: firmy o niskiej kondycji finansowej

Pomiar dyskretny = klasyfikacja

Idea dyskretnego pomiaru ryzyka

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka**
- Przykłady
- Podsumowanie

- ✓ A: firmy o wysokiej kondycji finansowej
- ✓ B: firmy o średniej kondycji finansowej
- ✓ C: firmy o niskiej kondycji finansowej

Pomiar dyskretny = klasyfikacja

Idea dyskretnego pomiaru ryzyka

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Zbiór cech charakteryzujących obiekt: $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$

Przestrzeń klas: $\Omega_M = (\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_M)$

$p(x|i)$ – prawdopodobieństwo pojawienia się obrazu x pod warunkiem, że należy on do i -tej klasy; $i = 1, \dots, M$

- ✓ Problem definiowania klas i zmienności cech.
- ✓ Wybór algorytmu.

Idea dyskretnego pomiaru ryzyka

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Zbiór cech charakteryzujących obiekt: $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$

Przestrzeń klas: $\Omega_M = (\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_M)$

$p(x|i)$ – prawdopodobieństwo pojawienia się obrazu x pod warunkiem, że należy on do i -tej klasy; $i = 1, \dots, M$

- ✓ Problem definiowania klas i zmienności cech.
- ✓ Wybór algorytmu.

Idea dyskretnego pomiaru ryzyka

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Zbiór cech charakteryzujących obiekt: $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$

Przestrzeń klas: $\Omega_M = (\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_M)$

$p(x|i)$ – prawdopodobieństwo pojawienia się obrazu x pod warunkiem, że należy on do i -tej klasy; $i = 1, \dots, M$

- ✓ Problem definiowania klas i zmienności cech.
- ✓ Wybór algorytmu.

Idea dyskretnego pomiaru ryzyka

Spis treści

Wstęp

Dyskretny pomiar
ryzyka

Przykłady

Podsumowanie

Zbiór cech charakteryzujących obiekt: $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$

Przestrzeń klas: $\Omega_M = (\omega_1, \omega_2, \dots, \omega_M)$

$p(x|i)$ – prawdopodobieństwo pojawienia się obrazu x pod warunkiem, że należy on do i -tej klasy; $i = 1, \dots, M$

- ✓ Problem definiowania klas i zmienności cech.
- ✓ Wybór algorytmu.

Przykład 1 : Kredyt Bank

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Zadanie: dokonać oceny ryzyka działalności banku w latach 1998, 1999, 2000.

Założenie: trzy klasy - (1) niski poziom ryzyka, (2) średni poziom ryzyka, (3) wysoki poziom ryzyka.

Pięć wskaźników finansowych jako cechy: wskaźnik dynamiki funduszy własnych, wzrostu kredytów netto, ROA, marży odsetkowej oraz zamrożenia kapitału.

$$x_{1998}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (98.80, 58.70, 1.35, 4.97, 60.30)$$

$$x_{1999}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (45.60, 43.90, 1.16, 4.51, 67.30)$$

$$x_{2000}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (25.70, 13.50, 1.34, 4.03, 60.60)$$

Cel klasyfikacji

Przykład 1 : Kredyt Bank

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Zadanie: dokonać oceny ryzyka działalności banku w latach 1998, 1999, 2000.

Założenie: trzy klasy - (1) niski poziom ryzyka, (2) średni poziom ryzyka, (3) wysoki poziom ryzyka.

Pięć wskaźników finansowych jako cechy: wskaźnik dynamiki funduszy własnych, wzrostu kredytów netto, ROA, marży odsetkowej oraz zamrożenia kapitału.

$$x_{1998}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (98.80, 58.70, 1.35, 4.97, 60.30)$$

$$x_{1999}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (45.60, 43.90, 1.16, 4.51, 67.30)$$

$$x_{2000}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (25.70, 13.50, 1.34, 4.03, 60.60)$$

Cel klasyfikacji

Przykład 1 : Kredyt Bank

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Zadanie: dokonać oceny ryzyka działalności banku w latach 1998, 1999, 2000.

Założenie: trzy klasy - (1) niski poziom ryzyka, (2) średni poziom ryzyka, (3) wysoki poziom ryzyka.

Pięć wskaźników finansowych jako cechy: wskaźnik dynamiki funduszy własnych, wzrostu kredytów netto, ROA, marży odsetkowej oraz zamrożenia kapitału.

$$x_{1998}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (98.80, 58.70, 1.35, 4.97, 60.30)$$

$$x_{1999}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (45.60, 43.90, 1.16, 4.51, 67.30)$$

$$x_{2000}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (25.70, 13.50, 1.34, 4.03, 60.60)$$

Cel klasyfikacji

Przykład 1 : Kredyt Bank

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Zadanie: dokonać oceny ryzyka działalności banku w latach 1998, 1999, 2000.

Założenie: trzy klasy - (1) niski poziom ryzyka, (2) średni poziom ryzyka, (3) wysoki poziom ryzyka.

Pięć wskaźników finansowych jako cechy: wskaźnik dynamiki funduszy własnych, wzrostu kredytów netto, ROA, marży odsetkowej oraz zamrożenia kapitału.

$$x_{1998}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (98.80, 58.70, 1.35, 4.97, 60.30)$$

$$x_{1999}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (45.60, 43.90, 1.16, 4.51, 67.30)$$

$$x_{2000}^T = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (25.70, 13.50, 1.34, 4.03, 60.60)$$

Cel klasyfikacji

Przykład 1 : Kredyt Bank

Przeprowadzenie testu Kołmogorowa-Smirnowa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Zakładamy, że funkcje gęstości warunkowych rozkładów prawdopodobieństwa wystarczająco dobrze opisuje rozkład Gaussa.

Przeprowadzamy test zgodności tych rozkładów z rozkładem normalnym - sprawdzamy wartości liczb

$$d_n^+ = \max_{1 < i < n} \left| \frac{1}{n} - F_0(x_i) \right|$$

oraz

$$d_n^- = \max_{1 < i < n} \left| F_0(x_i) - \frac{i-1}{n} \right|.$$

Jeśli $d_n = \max(d_n^+, d_n^-)$ spełnia warunek $d_n < d_n(1 - \alpha)$ (aproksymowany poziom istotności A przekracza α), to na poziomie istotności α próbka nie przeczy postawionej hipotezie, że cecha ma rozkład normalny $H(m, \sigma)$.

W analizowanym przykładzie zakładamy $\alpha = 0.05$.

Przykład 1 : Kredyt Bank

Przeprowadzenie testu Kołmogorowa-Smirnowa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Zakładamy, że funkcje gęstości warunkowych rozkładów prawdopodobieństwa wystarczająco dobrze opisuje rozkład Gaussa. Przeprowadzamy test zgodności tych rozkładów z rozkładem normalnym - sprawdzamy wartości liczb

$$d_n^+ = \max_{1 < i < n} \left| \frac{1}{n} - F_0(x_i) \right|$$

oraz

$$d_n^- = \max_{1 < i < n} \left| F_0(x_i) - \frac{i-1}{n} \right|.$$

Jeśli $d_n = \max(d_n^+, d_n^-)$ spełnia warunek $d_n < d_n(1 - \alpha)$ (aproksymowany poziom istotności A przekracza α), to na poziomie istotności α próbka nie przeczy postawionej hipotezie, że cecha ma rozkład normalny $H(m, \sigma)$.

W analizowanym przykładzie zakładamy $\alpha = 0.05$.

Przykład 1 : Kredyt Bank

Przeprowadzenie testu Kołmogorowa-Smirnowa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Zakładamy, że funkcje gęstości warunkowych rozkładów prawdopodobieństwa wystarczająco dobrze opisuje rozkład Gaussa. Przeprowadzamy test zgodności tych rozkładów z rozkładem normalnym - sprawdzamy wartości liczb

$$d_n^+ = \max_{1 < i < n} \left| \frac{i}{n} - F_0(x_i) \right|$$

oraz

$$d_n^- = \max_{1 < i < n} \left| F_0(x_i) - \frac{i-1}{n} \right|.$$

Jeśli $d_n = \max(d_n^+, d_n^-)$ spełnia warunek $d_n < d_n(1 - \alpha)$ (aproxymowany poziom istotności A przekracza α), to na poziomie istotności α próbka nie przeczy postawionej hipotezie, że cecha ma rozkład normalny $H(m, \sigma)$.

W analizowanym przykładzie zakładamy $\alpha = 0.05$.

Przykład 1 : Kredyt Bank

Przeprowadzenie testu Kołmogorowa-Smirnowa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Zakładamy, że funkcje gęstości warunkowych rozkładów prawdopodobieństwa wystarczająco dobrze opisuje rozkład Gaussa. Przeprowadzamy test zgodności tych rozkładów z rozkładem normalnym - sprawdzamy wartości liczb

$$d_n^+ = \max_{1 < i < n} \left| \frac{1}{n} - F_0(x_i) \right|$$

oraz

$$d_n^- = \max_{1 < i < n} \left| F_0(x_i) - \frac{i-1}{n} \right|.$$

Jeśli $d_n = \max(d_n^+, d_n^-)$ spełnia warunek $d_n < d_n(1 - \alpha)$ (aproksymowany poziom istotności A przekracza α), to na poziomie istotności α próbka nie przeczy postawionej hipotezie, że cecha ma rozkład normalny $H(m, \sigma)$.

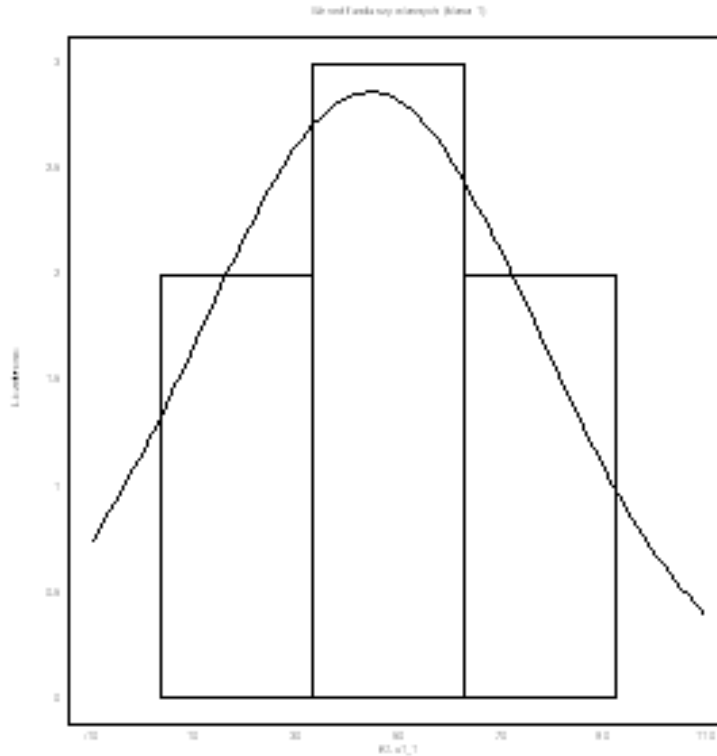
W analizowanym przykładzie zakładamy $\alpha = 0.05$.

Przykład 1 : Kredyt Bank

Przeprowadzenie testu Kołmogorowa-Smirnowa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Dla klasy 1, cechy 1:

$$d_n^+ = 0.213547$$

$$d_n^- = 0.128479$$

$$d_n = 0.213547$$

$$A = 0.85894$$

Hipotezę o rozkładzie normalnym $N(44.21, 32.99)$ można przyjąć.

Przykład 1 : Kredyt Bank

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Ponieważ założono statystyczną niezależność cech, łączna funkcja gęstości rozkładu prawdopodobieństwa jest iloczynem funkcji gęstości rozkładów prawdopodobieństwa warunkowego.

$$f(x|\omega_j) = f(x_1|\omega_j)f(x_2|\omega_j)f(x_3|\omega_j)f(x_4|\omega_j)f(x_5|\omega_j)$$

Ogólna funkcja gęstości rozkładu prawdopodobieństwa przybiera postać:

$$f(x|j) = \prod_{i=1}^5 \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma_{ij}}} \exp\left[-\frac{(x_i - \overline{x_{ij}})^2}{2\sigma_{ij}^2}\right]$$

gdzie:

j - klasa,

σ_{ij} - odchylenie standardowe i -tego zbioru cech klasy j ,

$\overline{x_{ij}}$ - średnia i -tego zbioru cech klasy j ,

x_i - i -ta składowa obrazu klasyfikowanego.

Funkcje gęstości rozkładu prawdopodobieństwa oraz prawdopodobieństwa wystąpienia klas dają pełną informację probabilistyczną o obiektach i klasach.

Przykład 1 : Kredyt Bank

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Ponieważ założono statystyczną niezależność cech, łączna funkcja gęstości rozkładu prawdopodobieństwa jest iloczynem funkcji gęstości rozkładów prawdopodobieństwa warunkowego.

$$f(x|\omega_j) = f(x_1|\omega_j)f(x_2|\omega_j)f(x_3|\omega_j)f(x_4|\omega_j)f(x_5|\omega_j)$$

Ogólna funkcja gęstości rozkładu prawdopodobieństwa przybiera postać:

$$f(x|j) = \prod_{i=1}^5 \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma_{ij}}} \exp\left[-\frac{(x_i - \overline{x_{ij}})^2}{2\sigma_{ij}^2}\right]$$

gdzie:

j - klasa,

σ_{ij} - odchylenie standardowe i -tego zbioru cech klasy j ,

$\overline{x_{ij}}$ - średnia i -tego zbioru cech klasy j ,

x_i - i -ta składowa obrazu klasyfikowanego.

Funkcje gęstości rozkładu prawdopodobieństwa oraz prawdopodobieństwa wystąpienia klas dają pełną informację probabilistyczną o obiektach i klasach.

Przykład 1 : Kredyt Bank

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Ponieważ założono statystyczną niezależność cech, łączna funkcja gęstości rozkładu prawdopodobieństwa jest iloczynem funkcji gęstości rozkładów prawdopodobieństwa warunkowego.

$$f(x|\omega_j) = f(x_1|\omega_j)f(x_2|\omega_j)f(x_3|\omega_j)f(x_4|\omega_j)f(x_5|\omega_j)$$

Ogólna funkcja gęstości rozkładu prawdopodobieństwa przybiera postać:

$$f(x|j) = \prod_{i=1}^5 \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma_{ij}}} \exp\left[-\frac{(x_i - \overline{x_{ij}})^2}{2\sigma_{ij}^2}\right]$$

gdzie:

j - klasa,

σ_{ij} - odchylenie standardowe i -tego zbioru cech klasy j ,

$\overline{x_{ij}}$ - średnia i -tego zbioru cech klasy j ,

x_i - i -ta składowa obrazu klasyfikowanego.

Funkcje gęstości rozkładu prawdopodobieństwa oraz prawdopodobieństwa wystąpienia klas dają pełną informację probabilistyczną o obiektach i klasach.

Przykład 1 : Kredyt Bank

Wyznaczanie wartości końcowych

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

$p_j f(x \omega_j)$	1998	1999	2000
$p_1 f(x \omega_1)$	$3,175 * 10^{-9}$	$6,988 * 10^{-9}$	$3,620 * 10^{-9}$
$p_2 f(x \omega_2)$	$2,438 * 10^{-15}$	$1,542 * 10^{-8}$	$1,178 * 10^{-7}$
$p_3 f(x \omega_3)$	$6,593 * 10^{-12}$	$9,720 * 10^{-10}$	$9,885 * 10^{-8}$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

- ✓ Obiekty (przedsiębiorstwa): I, II, III, IV, V.
- ✓ Klasy ryzyka: niski poziom ryzyka, wysoki poziom ryzyka.
- ✓ Cechy: czas wykorzystania pracy maszyn i urządzeń: k_m , udział finansowania zewnętrznego w kapitale własnym: k_r .

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Przedsiębiorstwo	wskaźnik k_m	wskaźnik k_r
I	0.2	0.8
II	0.7	0.6
III	0.5	0.6
IV	0.3	0.3
V	0.4	0.9

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Bayesa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Przyjmijmy oznaczenia:

$$x_1 = k_m$$

$$x_2 = k_r$$

klasa "1" – wysokie ryzyko;

klasa "2" – niskie ryzyko.

$x = (x_1, x_2)^T$, gdzie: $x_1 \in [0, 1]$, $x_2 \in [0, 1]$.

$$p(x_1|1) = 2x_1 \quad x_1 \in [0, 1],$$

$$p(x_1|2) = -2(x_1 - 1) \quad x_1 \in [0, 1],$$

$$p(x_2|1) = 2x_2 \quad x_2 \in [0, 1],$$

$$p(x_2|2) = -2(x_2 - 1) \quad x_2 \in [0, 1],$$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Bayesa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Przyjmijmy oznaczenia:

$$x_1 = k_m$$

$$x_2 = k_r$$

klasa "1" – wysokie ryzyko;

klasa "2" – niskie ryzyko.

$x = (x_1, x_2)^T$, gdzie: $x_1 \in [0, 1], x_2 \in [0, 1]$.

$$p(x_1|1) = 2x_1 \quad x_1 \in [0, 1],$$

$$p(x_1|2) = -2(x_1 - 1) \quad x_1 \in [0, 1],$$

$$p(x_2|1) = 2x_2 \quad x_2 \in [0, 1],$$

$$p(x_2|2) = -2(x_2 - 1) \quad x_2 \in [0, 1],$$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Bayesa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Przyjmijmy oznaczenia:

$$x_1 = k_m$$

$$x_2 = k_r$$

klasa "1" – wysokie ryzyko;

klasa "2" – niskie ryzyko.

$x = (x_1, x_2)^T$, gdzie: $x_1 \in [0, 1], x_2 \in [0, 1]$.

$$p(x_1|1) = 2x_1 \quad x_1 \in [0, 1],$$

$$p(x_1|2) = -2(x_1 - 1) \quad x_1 \in [0, 1],$$

$$p(x_2|1) = 2x_2 \quad x_2 \in [0, 1],$$

$$p(x_2|2) = -2(x_2 - 1) \quad x_2 \in [0, 1],$$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Bayesa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Przyjmijmy oznaczenia:

$$x_1 = k_m$$

$$x_2 = k_r$$

klasa "1" – wysokie ryzyko;

klasa "2" – niskie ryzyko.

$x = (x_1, x_2)^T$, gdzie: $x_1 \in [0, 1], x_2 \in [0, 1]$.

$$p(x_1|1) = 2x_1 \quad x_1 \in [0, 1],$$

$$p(x_1|2) = -2(x_1 - 1) \quad x_1 \in [0, 1],$$

$$p(x_2|1) = 2x_2 \quad x_2 \in [0, 1],$$

$$p(x_2|2) = -2(x_2 - 1) \quad x_2 \in [0, 1],$$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Bayesa, krok 1

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Podanie obrazu x do wejścia.

$$(x^1)^T = (0, 2; 0, 8)$$

$$(x^2)^T = (0, 7; 0, 6)$$

$$(x^3)^T = (0, 5; 0, 6)$$

$$(x^4)^T = (0, 3; 0, 3)$$

$$(x^5)^T = (0, 4; 0, 9)$$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw Algorytm Bayesa, krok 2

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Obliczenie dla każdego x^i wartości $p(x^i|1)p_i$ oraz $p(x^i|2)p_i$:

$$p(x|1) = p(x_1|1)p(x_2|1) = 4x_1x_2$$

$$p(x|2) = p(x_1|2)p(x_2|2) = 4(x_1 - 1)(x_2 - 1)$$

$$p(x^1|1)p_1 = 0,32$$

$$p(x^1|2)p_1 = 0,32$$

$$p(x^2|1)p_2 = 0,84$$

$$p(x^2|2)p_2 = 0,24$$

$$p(x^3|1)p_3 = 0,6$$

$$p(x^3|2)p_3 = 0,4$$

$$p(x^4|1)p_4 = 0,18$$

$$p(x^4|2)p_4 = 0,98$$

$$p(x^5|1)p_5 = 0,72$$

$$p(x^5|2)p_5 = 0,12$$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Bayesa

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

x^1		wysokie ryzyko	klasa 1
x^2	$0.84 > 0.24$	wysokie ryzyko	klasa 1
x^3	$0.6 > 0.4$	wysokie ryzyko	klasa 1
x^4	$0.18 < 0.98$	niskie ryzyko	klasa 2
x^5	$0.72 > 0.12$	wysokie ryzyko	klasa 1

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Najbliższej Średniej

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

lp	k_m	k_r	ocena projektu
1	0.4	0.4	niskie ryzyko
2	0.3	0.5	niskie ryzyko
3	0.5	0.3	niskie ryzyko
4	0.6	0.6	niskie ryzyko
5	0.3	0.4	niskie ryzyko
6	0.7	0.5	wysokie ryzyko
7	0.9	0.9	wysokie ryzyko
8	0.8	0.9	wysokie ryzyko
9	0.3	0.5	wysokie ryzyko
10	0.5	0.7	wysokie ryzyko

Dla klasy 1: $\bar{x}_1 = \frac{1}{5}(0,7 + 0,9 + 0,8 + 0,3 + 0,5) = \frac{3,2}{5} = 0,64$

$\bar{x}_2 = \frac{1}{5}(0,5 + 0,9 + 0,9 + 0,5 + 0,7) = \frac{3,5}{5} = 0,7$

Dla klasy 2: $\bar{x}_1 = \frac{1}{5}(0,4 + 0,3 + 0,5 + 0,6 + 0,3) = \frac{2,1}{5} = 0,42$

$\bar{x}_2 = \frac{1}{5}(0,4 + 0,5 + 0,3 + 0,6 + 0,4) = \frac{2,2}{5} = 0,44$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Najbliższej Średniej

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

Przyjmujemy miarę odległości - kwadrat normy euklidesowej:

$$\rho(\bar{x} - x) = (\bar{x} - x)^T (\bar{x} - x)$$

$$(x^1)^T = (0, 2; 0, 8)$$

$$\rho_1(\bar{x}_1 - x^1) = (\bar{x}_1 - x^1)^T (\bar{x}_1 - x^1) = \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,2 \\ 0,8 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,2 \\ 0,8 \end{pmatrix} \right] = (0,44; -0,1) \begin{pmatrix} 0,44 \\ -0,1 \end{pmatrix} = 0,1936 + 0,01 = 0,2036$$

$$\rho_2(\bar{x}_2 - x^1) = \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,2 \\ 0,8 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,2 \\ 0,8 \end{pmatrix} \right] = (0,22; -0,36) \begin{pmatrix} 0,22 \\ -0,36 \end{pmatrix} = 0,0484 + 0,1296 = 0,178$$

$$(x^2)^T = (0, 7; 0, 6)$$

$$\rho_1(\bar{x}_1 - x^2) = \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,7 \\ 0,6 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,7 \\ 0,6 \end{pmatrix} \right] = 0,0136$$

$$\rho_2(\bar{x}_2 - x^2) = \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,7 \\ 0,6 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,7 \\ 0,6 \end{pmatrix} \right] = 0,1040$$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Najbliższej Średniej

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

$$(x^3)^T = (0, 5; 0, 6)$$

$$\rho_1(\bar{x}_1 - x^3) = \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,5 \\ 0,6 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,5 \\ 0,6 \end{pmatrix} \right] = 0,0296$$

$$\rho_2(\bar{x}_2 - x^3) = \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,5 \\ 0,6 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,5 \\ 0,6 \end{pmatrix} \right] = 0,0320$$

$$(x^4)^T = (0, 3; 0, 3)$$

$$\rho_1(\bar{x}_1 - x^4) = \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,3 \\ 0,3 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,3 \\ 0,3 \end{pmatrix} \right] = 0,2756$$

$$\rho_2(\bar{x}_2 - x^4) = \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,3 \\ 0,3 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,3 \\ 0,3 \end{pmatrix} \right] = 0,0340$$

Przykład 2 : Szacowanie ryzyka pięciu przedsiębiorstw

Algorytm Najbliższej Średniej

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady**
- Podsumowanie

$$(x^5)^T = (0,4; 0,9)$$

$$\rho_1(\bar{x}_1 - x^5) = \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,4 \\ 0,9 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,64 \\ 0,7 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,4 \\ 0,9 \end{pmatrix} \right] = 0,0976$$

$$\rho_2(\bar{x}_2 - x^5) = \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,4 \\ 0,9 \end{pmatrix} \right]^T \left[\begin{pmatrix} 0,42 \\ 0,44 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0,5 \\ 0,9 \end{pmatrix} \right] = 0,2120$$

x^1	klasa 2
x^2	klasa 1
x^3	klasa 1
x^4	klasa 2
x^5	klasa 1

Podsumowanie

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady
- Podsumowanie**

Wybór algorytmu klasyfikacji jest zależny od dostępnych danych wejściowych.

Ciekawe zastosowanie wiedzy z obszaru rozpoznawania obrazów.

Podsumowanie

- Spis treści
- Wstęp
- Dyskretny pomiar ryzyka
- Przykłady
- Podsumowanie**

Wybór algorytmu klasyfikacji jest zależny od dostępnych danych wejściowych.

Ciekawe zastosowanie wiedzy z obszaru rozpoznawania obrazów.

1. Aartman J.: *Pomiar ryzyka krok po kroku*, na podstawie prezentacji 6-7 marca 2007, Bruksela.
2. Gospodarowicz A., Jajuga K., Jajuga T., Kania E., Ronka-Chmielowiec W., Rosiński P.: *Zarządzanie ryzykiem*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008. ISBN 978-83-01-15403-5
3. Wilimowska Z.: Opracowania własne.